

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра теоретичної і практичної філософії імені професора Й. Б. Шада

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан філософського факультету

Карпенко І. В.

“16” червня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНО-ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ

спеціальність (напрямок)

033 «Філософія»

факультет

Філософський

2023/2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою філософського факультету

«16» червня 2023 року, протокол № 6

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Подольська Т. В., кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри теоретичної і практичної філософії імені професора Й. Б. Шада.

Програму схвалено на засіданні кафедри теоретичної і практичної філософії імені професора Й. Б. Шада.

Протокол від «01» червня 2023 року, протокол № 10

Завідувач кафедри теоретичної і практичної філософії імені професора Й. Б. Шада

(підпис)

Олег ПЕРЕПЕЛИЦЯ

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Філософія»

Гарант освітньо-професійної програми «Філософія»

Володимир ПРОКОПЕНКО

Гарант освітньої програми «Європейські студії»

Наталя ЗАГУРСЬКА

Програму погоджено науково-методичною комісією філософського факультету

Протокол від «14» червня 2023 року №10

Голова науково-методичної комісії філософського факультету

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Сергій ГОЛІКОВ

ВСТУП

Програму навчально-ознайомчої практики складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр спеціальності 033 «Філософія».

Практика є обов'язковим компонентом програми підготовки фахівців першого освітньо-професійного рівня. Практика студентів передбачає безперервність та послідовність одержання необхідного обсягу теоретичних знань і умінь відповідно до стандартів освіти.

1. Опис навчально-ознайомчої практики

Навчально-ознайомча практика студентів філософського факультету спеціальності «Філософія» передбачає:

- ознайомлення з нормативними документами з питань функціонування вищих навчальних закладів типу «коледж»;
- ознайомлення з навчальними планами та програмами дисциплін на майбутніх базах практик, основними видами роботи кафедри, роботою навчально-методичного кабінету, документацією;
- аналіз наявного на кафедрах навчально-методичного забезпечення навчального процесу: методичної літератури, навчальних програм, планів семінарських занять та лекцій, посібників тощо;
- ознайомлення з організацією навчальної, наукової та виховної роботи вищих навчальних закладів різного профілю - технічних та гуманітарних, державних та комерційних, денної, заочної та дистанційної системи навчання; ознайомлення з організацією навчальної роботи з філософських дисциплін в коледжах, технікумах;
- ознайомлення з організацією позааудиторної роботи під час учбового процесу, різними формами взаємодії навчальної та наукової роботи;
- реферування наявної учбово-методичної літератури з методики викладання філософії;
- відвідування лекцій, семінарів викладачів кафедри, занять з гуманітарних предметів в вищих навчальних закладах типу «коледж»; розробка планів лекцій та семінарських занять з філософії.

1.1. Мета навчально-ознайомчої практики

Мета – ознайомлення студентів з особливостями організації та проведення навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах типу «коледж»; вироблення навичок підготовки навчальної документації (методична розробка лекції, розгорнутий план семінарського заняття, щоденник тощо); вивчення різноманітних методик викладання філософських дисциплін.

1.2. Основні завдання навчально-ознайомчої практики:

- вивчення на практиці сутності, особливостей і закономірностей навчально-виховного процесу та його складових: навчання, виховання,

навчально-дослідної роботи, моральної та психологічної підготовки студентів;

- пошук шляхів встановлення найкращого контакту зі студентською аудиторією, прийомів, способів і засобів активізації пізнавальної діяльності студентів;

- ознайомлення з практикою впровадження у систему вищої освіти нових технологій освіти, навчання, виховання тощо;

- складання відповідної навчально-методичної документації.

1.3. Характеристика навчально-ознайомчої практики:

Кількість кредитів: 5 Загальна кількість годин: 150

Нормативний модуль. Семестр: 5 Вид контролю: залік.

1.4. Заплановані результати навчально-ознайомчої практики (рівень знань, умінь, навичок, яких студенти мають досягти на кожному етапі практики)

У результаті проходження практики студент повинен

знати:

- особливості організації та проведення навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладів типу «коледж»;

- методику та методичні прийоми викладання філософських дисциплін;

- способи та засоби активізації пізнавальної діяльності студентів;

- форми і методи проведення виховної роботи зі студентами вищих навчальних закладів;

уміти:

- складати розгорнутий план лекційного та семінарського заняття;

- організовувати та проводити наукову та виховну роботу у закладах різного типу.

2. Зміст та організація проведення навчально-ознайомчої практики

Практика, що є продовженням навчального процесу, здійснюється під керівництвом факультетського керівника практики та під безпосереднім керівництвом з боку керівника групи студентів. Навчально-ознайомча практика студентів проводиться без відриву від занять, а тому всі заплановані заходи мають відбуватися в позааудиторний час. На установчій конференції з питань організації та проведення навчально-ознайомчої практики студенти одержують програму практики та завдання щодо реалізації програми практики. Безпосередньо перед початком практики студент повинен пройти інструктаж з техніки безпеки.

3. Вимоги до баз навчально-ознайомчої практики

Базою практики є кафедра теоретичної і практичної філософії імені професора Й.Б.Шада Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Програмою практики передбачено відвідання з метою ознайомлення з особливостями організації навчально-виховного процесу закладів вищої освіти типу "коледж" міста Харкова, які у подальшому слугуватимуть базами проходження педагогічної практики.

4. Індивідуальні завдання з практики (у разі потреби)

Підготувати аналітичний звіт першоджерел на тему: "Сучасні методики осягнення філософського знання". Методичні рекомендації щодо підготовки додаються (Додаток 3).

5. Вимоги до звіту про навчально-ознайомчу практику

Звіт з педагогічної практики оформлюється у вигляді Щоденника практики (Додаток 1), у якому відображаються такі дані:

- терміни проходження практик;
- призначення керівника практики від кафедри (згідно навчального навантаження позааудиторної роботи);
- форми робіт, що виконує студент протягом проходження практики (заповнюється у календарному графіку);
- робочі записи під час практики (інформація щодо ознайомлення з нормативною документацією навчального процесу, відвідання занять керівника від бази практики, робота у бібліотеці);
- характеристики та відгуки керівників від кафедри, які здійснювали контроль.

6. Підбиття підсумків навчально-ознайомчої практики

Підбиття підсумків практики відбувається у кілька етапів:

1. Підсумкова конференція з питань навчально-ознайомчої практики на кафедрі.

2. Виставлення підсумкового результату за дворівневою шкалою оцінювання шляхом колегіального обговорення комісією з практики (керівник від факультету та керівники від кафедри)

3. Обговорення та затвердження результатів практики на засіданні кафедри.

4. Звіт щодо підсумків навчально-ознайомчої практики на засіданні вченої ради факультету.

5. Подання звіту до навчального центру практичної підготовки і працевлаштування Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

7. Критерії оцінювання результатів навчально-ознайомчої практики

Підсумком навчально-ознайомчої практики студентів є підсумкова конференція та залік. Студент подає на розгляд комісії Щоденник практики (Додаток 1), у якому зафіксовані результати його роботи та виставлені бали поточного контролю знань керівником практики від кафедри.

Оформлення щоденника практики оцінюється за десятибальною системою.

На розгляд комісії студент також подає аналітичний звіт «Сучасні методики осягнення філософського знання» та захищає його під час підсумкової конференції.

№ з/п	Зміст завдання	Кількість балів
1	Ознайомлення з організацією роботи кафедри теоретичної і практичної філософії імені професора	5

	Й.Б.Шада	
Критерії оцінювання:		
1-2 бали – участь у зустрічі з завідувачем кафедри у ролі слухача та конспектування основних положень у робочих записах Щоденника;		
3-5 балів – участь у зустрічі з завідувачем кафедри (питання, коментарі тощо) та розгорнуте конспектування основних положень у робочих записах Щоденника.		
2	Підготовка пробної методичної розробки лекційного заняття	20
Критерії оцінювання:		
1-4 бали:		
- несвоєчасне подання (відповідно плану практики) методичної розробки лекційного заняття;		
- фрагментарне виконання передбачених методичною розробкою лекції завдань;		
- виявлене уміння знаходити певні джерела інформації, проте відсутність уміння формулювати висновки та робити окремі філософські узагальнення під час написання тексту лекції.		
5-8 балів:		
- несвоєчасне подання (відповідно плану практики) методичної розробки лекційного заняття;		
- виконання усіх передбачених методичною розробкою лекції завдань;		
- виявлене уміння знаходити відповідні джерела інформації, формулювати певні висновки та робити окремі філософські узагальнення під час написання тексту лекції;		
9-12 балів:		
- своєчасне подання (відповідно плану практики) методичної розробки лекційного заняття;		
- виконання усіх передбачених методичною розробкою лекції завдань;		
- виявлене уміння здобувати знання, знаходити відповідні джерела інформації, логічно формулювати висновки та робити філософські узагальнення під час написання тексту лекції;		
13-16 балів:		
- своєчасне подання (відповідно плану практики) методичної розробки лекційного заняття;		
- виконання усіх передбачених методичною розробкою лекції завдань;		
- виявлене уміння самостійно здобувати знання, знаходити відповідні джерела інформації, аргументовано і логічно формулювати висновки та робити філософські узагальнення під час написання тексту лекції;		
17-20 балів:		
- своєчасне подання (відповідно плану практики) методичної розробки лекційного заняття;		
- виконання усіх передбачених методичною розробкою лекції завдань;		
- виявлене уміння знаходити певні джерела інформації, уміння аргументовано і логічно формулювати висновки, а також завдання щодо організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти.		
3	Підготовка пробного розгорнутого плану семінарського заняття	10
Критерії оцінювання:		
1-2 бали:		
- несвоєчасне подання (відповідно плану практики) плану семінарського заняття;		
- фрагментарне виконання передбачених планом заняття завдань;		
- відсутність уміння формулювати висновки та робити окремі філософські узагальнення під час написання розгорнутого плану семінарського заняття;		
3-4 бали:		
- несвоєчасне подання (відповідно плану практики) плану семінарського заняття;		

- виконання усіх передбачених планом заняття завдань;
- виявлене уміння знаходити відповідні джерела інформації, формулювати певні висновки та робити окремі філософські узагальнення під час написання розгорнутого плану семінарського заняття;

5-6 балів:

- своєчасне подання (відповідно плану практики) плану семінарського заняття;
- виконання усіх передбачених планом заняття завдань;
- виявлене уміння здобувати знання, знаходити відповідні джерела інформації, логічно формулювати висновки та робити філософські узагальнення під час написання плану семінарського заняття;

7-8 балів:

- своєчасне подання (відповідно плану практики) плану семінарського заняття;
- виконання усіх передбачених планом заняття завдань;
- виявлене уміння самостійно здобувати знання, знаходити відповідні джерела інформації, аргументовано і логічно формулювати висновки та робити філософські узагальнення під час написання плану семінарського заняття;

9-10 балів:

- своєчасне подання (відповідно плану практики) плану семінарського заняття;
- виконання усіх передбачених планом заняття завдань;
- виявлене уміння знаходити певні джерела інформації, уміння аргументовано і логічно формулювати висновки, а також завдання щодо організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

4	Відвідання заняття колеги з 4 курсу під час проходження педагогічної практики (протягом листопада)	5
---	--	---

Критерії оцінювання:

- 1-2 бали – участь у занятті колеги з 4 курсу під час проходження педагогічної практики у ролі слухача та конспектування основних положень у робочих записях Щоденника;
3-5 балів – участь у занятті колеги з 4 курсу під час проходження педагогічної практики (питання, коментарі після проведення заняття) та розгорнуте конспектування основних положень у робочих записях Щоденника.

4	Підготовка та своєчасне подання щоденника практики	20
---	--	----

Критерії оцінювання:

1-4 бали:

- несвоєчасне подання (відповідно плану практики) Щоденника практики;
- фрагментарне відображення передбачених видів робіт у Щоденнику практики;
- відсутність уміння формулювати висновки та робити окремі філософські узагальнення під час відображення передбачених видів робіт у Щоденнику практики;

5-8 балів:

- несвоєчасне подання (відповідно плану практики) Щоденника практики;
- відображення передбачених видів робіт у Щоденнику практики;
- виявлене уміння формулювати висновки та робити окремі філософські узагальнення під час відображення передбачених видів робіт у Щоденнику практики;

9-12 балів:

- своєчасне подання (відповідно плану практики) Щоденника практики;
- відображення усіх передбачених видів робіт у Щоденнику практики;
- уміння формулювати висновки та робити окремі філософські узагальнення під час відображення передбачених видів робіт у Щоденнику практики;

13-16 балів:

- своєчасне подання (відповідно плану практики) Щоденника практики;
- відображення усіх передбачених видів робіт у Щоденнику практики;
- уміння формулювати висновки та робити окремі філософські узагальнення, проявляти

належний рівень писемної культури під час відображення передбачених видів робіт у Щоденнику практики

17-20 балів:

- своєчасне подання (відповідно плану практики) Щоденника практики;
- відображення усіх передбачених видів робіт у Щоденнику практики;
- уміння формулювати висновки та робити окремі філософські узагальнення, проявляти високий рівень писемної культури під час відображення передбачених видів робіт у Щоденнику практики.

5	Якісна підготовка та своєчасне подання аналітичного звіту на тему: «Сучасні методики осягнення філософського знання»	30
68	Захист аналітичного звіту	10
Разом		100

8. Методи контролю та схема нарахування балів

Остаточна оцінка за проходження навчально-ознайомчої практики – сума балів, які студент отримав за виконання всіх видів робіт згідно плану проходження практики (Додаток 2).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
50-100	зараховано
1-49	не зараховано

9. Рекомендована література (у разі потреби)

1. Активні форми навчання та організації самостійної роботи студентів : методичні рекомендації / І. В. Карпенко, Л. М. Дениско, О. В. Титар, К.°П.°Яковенко К. П. – Х. : ХНУ імені В. Каразіна, 2013. – 20 с.
2. Алексюк А. А. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія / А.°А.°Алексюк. – К. : Знання, 1998.
3. Бандурка О. М. Основи педагогічної техніки : навч. посібник / О. М. Бандурка, В. О. Тюріна, О. І. Федоренко. – Х. : Титул, 2006. – 176 с.
4. Варій М. Й. Основи психології і педагогіки : навч. посібник / М. Й. Варій, В.°Л. Ортинський. – К. : Центр навчальної літератури, 2007.
5. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навч. посібник / А.°І.°Кузьмінський. – К. : Знання, 2005.
6. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі : навч. посібник / В.°М.°Нагаєв. – К. : Центр навчальної літератури, 2005.
7. Педагогічні технології : навч. посібник для студентів вищ. навч. закладів / О.°С. Падалка та ін. ; за заг. ред. О. С. Падалки. – К., 1996.
8. Пальчевський С. С. Педагогіка : навч. посібник / С. С. Пальчевський. – К. : Каравела, 2007.

9. Ващенко Г. Г. Загальні методи навчання : навч. посібник / Г. Г. Ващенко. – Дрогобич : Коло, 2003.
10. Ніколаєнко С. М. Стратегія розвитку освіти України: початок ХХІ століття / С. М. Ніколаєнко. – К. : Знання, 2006.
11. Сисоєва С. С. Психологія та педагогіка : підруч. [для традиційної та дистанційної форм навчання] / С. С. Сисоєва, Т. Б. Поясок. – К. : Міленіум, 2005.
12. Слепкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі : навч. посібник / З. І. Слепкань. – К. : Вища школа, 2005.
13. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посібник / М. М. Фіцула. – К. : Академвидав, 2006.
14. Ягупов В. В. Педагогіка : навч. посібник / В. В. Ягупов. – К. : Либідь, 2002.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Додаток № 9

до Положення про проведення практики студентів Харківського національного університету імені
В. Н. Каразіна**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.Н.КАРАЗІНА****ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ**

_____ (вид і назва практики)
здобувача/здобувачки освіти _____
Факультет/навчально-науковий інститут _____ (прізвище, ім'я, по батькові)
Кафедра _____
освітньо-кваліфікаційний рівень _____
напрямок підготовки _____
спеціальність _____ (назва)
_____ курс, група _____

Здобувач/здобувачка освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Прибув/ла на підприємство, організацію, установу

Печатка
підприємства, організації, установи „___” _____ 20__ року

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув/ла з підприємства, організації, установи

Печатка
Підприємства, організації, установи “___” _____ 20__ року

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

